

NOORDWIJK SPACE CENTER in de duinen??

In de afgelopen weken heeft de regionale pers uitvoerig aandacht besteed aan de plannen om in de duinen een ruimtevaartcentrum te vestigen. Hoewel deze plannen bescheiden van opzet zijn vergeleken met het gigantische Cosmocenter dat men eerder in deze omgeving had gedacht, wil de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming toch een aantal kritische kanttekeningen plaatsen. Daarbij wil zij in de eerste plaats de aandacht richten op de bedoelde ligging van het project, om daarna enige opmerkingen te maken over andere facetten van dit plan.

De ruimtevaarttentoonstelling zal worden ondergebracht in een hal met een vloeroppervlak van ongeveer 2000 m². Deze hal zal gebouwd worden in het duinterrein dat ligt tussen manege Meeuwenoord aan de Northgodreef en het begin van het fietspad aan de Bosweg. Het duin waarop dit plan beslag legt, zal voor een groot deel vergraven moeten worden, omdat het terrein sterk geaccidenteerd is. Dat betekent dat er van het oorspronkelijke duingebied na realisatie van het Space Center niet veel meer zal resten. Bovendien zal de aanwezigheid van een grote rechthoekige loods niet alleen het aangrenzende duin, maar ook de hierbij gelegen woonwijk ernstig ontsieren. Nu zullen wij niet beweren, dat dit stuk duin gekenmerkt wordt door grote natuurlijke rijkdommen. Daarvoor ligt dit terrein te dicht bij de bebouwing en bij wegen en fietspaden. Wel zijn de iets verder noordwaarts gelegen bunkers van belang als slaappleats voor vleermuizen.

Het betreffende duingebied heeft echter wel betekenis als een buffer voor de verder noordwaarts gelegen waardevolle terreinen van de gemeente Noordwijk en van het Staatsbosbeheer. Voor veel mensen vormt het duin aan de Bosweg de start voor een wandel- of fietstocht. Veel Noordwijkers komen hier elke dag hun hond uitlaten. Trimmers en kinderen nemen hier hun eerste duintjes. Bij het verdwijnen van dit stuk duin worden de genoemde activiteiten verder het duin in verplaatst.

Enkele jaren geleden werd het duingebied ten noorden van ons dorp aangezien als potentieel Nationaal Park Noordwijk-De Zilk. Naast het verder ontwikkelen van de natuurlijke rijkdommen beoogt een dergelijk plan ook bepaalde vormen van recreatie te bevorderen. Hoewel de begrenzing van dat Nationaal Park aan de zuidzijde niet nauwkeurig omschreven wordt (duinen ten noorden van Noordwijk aan Zee), ligt het niet in de lijn van dit beleidsvoornemen zaken als een Space Center in of aan de rand van het Nationale Park aan te trekken.

Volgens de plannen zal het Space Center vermoedelijk niet de eerste tien jaar aan uitbreiding toe zijn, maar wel moet het mogelijk zijn op het eigen terrein uitbreiding van de gebouwen te realiseren. Wij denken dat het heel moeilijk is nú garanties te geven ten aanzien van uitbreiding in de toekomst. Wordt het Space Center een groot succes, dan zal er ongetwijfeld op korte termijn moeten worden bijgebouwd. Blijkt het project niet haalbaar, dan valt te vrezen dat andere zaken zullen worden aangetrokken om uit de rode cijfers te komen.

Een onzeker punt vormt ook de aanleg van een eigen parkeerterrein. Volgens de plannen zal er geen eigen terrein worden aangelegd. De bezoekers kunnen immers gebruik maken van het Wantveld. Bij goed strandweer staan het Wantveld en de omliggende straten echter al voor 11.00 uur vol met geparkeerde auto's. Bezoek aan het Space Center is dan niet meer mogelijk. Dit heeft tot gevolg dat het Space Center in het hoogseizoen op een aantal niet van tevoren aangegeven dagen gesloten zou zijn. Volgens de initiatiefnemers behoeft dit geen bezwaar te zijn; immers het centrum zal het moeten hebben

van de dagen dat het strand niet aantrekkelijk is. Wij denken dat een eigen parkeerterrein voor een goede exploitatie helaas onvermijdelijk zal zijn. Omdat men het tentoonstellingsgebouw zoveel mogelijk in de zuidpunt van het beoogde terrein wil plaatsen, zal een parkeerterrein aan de westzijde van Manege Meeuwenoord moeten worden aangelegd. Gelet op de diepe duinpannen in dit deel, zullen ook hier grootscheepse vergravingen nodig blijken.

Tenslotte een laatste opmerking over de haalbaarheid van het project. Enkele weken geleden werd bekend dat het Zeissplanetarium in Amsterdam het ondanks 70.000 bezoekers per jaar financieel niet redt en op zoek is naar onderdak bij een meer populaire attractie (Artis b.v.). Het Space Center Noordwijk denkt met 50.000 bezoekers rond te komen. Hoe het ook zij, in ieder geval is het niet denkbeeldig dat het centrum, zo het er mocht komen, financieel niet haalbaar blijkt te zijn. Wat gebeurt er dan? Het terrein terugbrengen in de oorspronkelijke staat lijkt uitgesloten. Te vrezen valt dat er dan activiteiten worden aangetrokken die hier helemaal ongewenst zijn. Daarom lijkt het ons beter de plannen te wijzigen en te kiezen voor een lokatie waar uitbreiding maar ook sluiting van het project geen onherstelbare schade aan het duingebied zal toebrengen.

Uit enquêtes over toerisme is gebleken, dat de belangrijkste trekpleisters van ons dorp het strand en de duinen zijn. Laten we er dan voor zorgen dat die duinen niet verder worden aangetast. De Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming is en blijft bereid mee te denken en mee te werken aan plannen die beogen het duingebied voor iedereen (Noordwijkers en gasten) aantrekkelijk te houden.

J.v.Dijk
L.Hellenberghof 32
Noordwijk

Televisie cursus "Vogels kijken, een sport".

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels heeft in samenwerking met de KRO een televisie cursus "Vogels Kijken" samengesteld, waarvan de eerste "les" inmiddels is uitgezonden. De cursus komt aan bod als onderdeel van het t.v.-programma "Zeker weten" en wordt uitgezonden op zaterdag van ± 19.45 tot 19.55 u. De uitzenddata zijn in 1986: 11 jan., 15 feb., 22 maart, 26 april, en 31 mei.

Hoewel de cursus dus reeds gestart is, heeft het nog wel zin het cursuspakket te bestellen. Dit bevat een cursusboek (fraai, met korte, goed leesbare stukjes en mooie foto's), een vogelgidsje, 30 raamstickers met vogels die rondom het huis te zien zijn en 7 excursiebonnen.

Met die bonnen kunnen wandelingen worden aangevraagd; hier in Noordwijk, maar ook elders in Nederland. Hoe die excursies kunnen worden aangevraagd, staat in het cursuspakket beschreven.

Het cursuspakket is te bestellen door overmaking van f 39,50 op giro 4290 t.n.v. Vogels kijken, te Hilversum.

de secretaris
